

Stanovisko ČLnK k povinnosti lékárny převzít od pacienta nepoužitelná léčiva v podobě lékové formy s integrovanou jehlou

Všechny lékárny mají povinnost převzít od pacientů k likvidaci nepoužitelné léčivé přípravky (§ 89 odst. 2 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech). Mezi takový odpad patří také léčivé přípravky v předplněných injekčních stříkačkách s integrovanou jehlou, například

- nízkomolekulární hepariny (Clexane, Inhixa, Fraxiparine, Zibor, Arixtra,...),
- hormonální přípravky (Ovitrelle,...),
- kardiotonika (Epipen, Emerade,...),

a to včetně částečně nebo úplně využitých.

ČLnK doporučuje svým členům, aby pacienty instruovali k předávání léčivých přípravků v předplněných injekčních stříkačkách s integrovanou jehlou v lékárnách v obalech či nádobách, které zamezují riziku poranění při manipulaci, např. v plastových krabicích, PET lahvích od nápojů nebo jiných uzavřených nerozbitných obalech. Pacientům, kteří se těmito instrukcemi řídit nebudou však nelze odevzdání nepoužitelných léčivých přípravků odmítnout.

Zaměstnanci lékárny při přebírání vrácených léčivých přípravků nekontrolují obsah předávaných obalů a nádob a ukládají je bezodkladně do sběrných nádob na nepoužitelná léčiva. Při tom postupují s náležitou opatrností zejména při převzetí předmětu obsahujícího léčiva a při jeho přenášení a vložení do sběrné nádoby tak, aby předešli vzniku poranění. Sběrné nádoby jsou právě z důvodu prevence vzniku poranění jak personálu lékárny, tak osob zajišťujících jeho odvoz a odstranění, povinně z pevného, nepropíchnutelného a nepropustného materiálu. Náklady na pořízení, udržování, vyprazdňování, výměnu a odstraňování nádob jsou součástí nákladů vzniklých s odevzdáním nepoužitelných léčiv a s jejich odstraněním, které osobám přebírajícím bezúplatně nepoužitelná léčiva od lékáren hradí stát prostřednictvím krajského úřadu (§ 75 odst. 1 vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady).

ČLnK doporučuje svým členům, aby v lékárnách plně využívali možností daných jim vyhláškou a postupovali při odběru nepoužitelných léčiv od pacientů tak, že

- ke shromažďování odpadu z léčiv z domácností používají pouze pevné, nepropíchnutelné a nepropustné nádoby,
- nepřezkoumávají obsah obalů, v nichž pacienti nepoužitelná léčiva předávají,
- s obaly s nepoužitelnými léčivy převzatými od pacientů zacházejí co nejopatrněji a okamžitě je ukládají do sběrné nádoby,
- způsob zpracování obsahu sběrné nádoby, ideálně její výměnu kus za kus ponechávají zcela na pracovnících osoby, která nepoužitelná léčiva z lékárny odváží.

ČLnK apeluje na osoby oprávněné k odstraňování nepoužitelných léčivých přípravků z lékáren, aby v souladu s platnou legislativou používaly v lékárnách ke shromažďování odpadu z léčiv z domácností pevné, nepropíchnutelné a nepropustné nádoby a jejich odvoz prováděli nejlépe výměnou kus za kus.

Lékárny od pacientů nepřebírají k likvidaci nepoužitelné zdravotnické prostředky, například

- jehly k inzulinovým perům,
- injekční jehly a injekční stříkačky,
- lancety k odběru kapilární krve.

Tento nebezpečný odpad mohou pacienti ve vhodných obalech či nádobách odevzdat ve zdravotnickém zařízení, jehož lékař pacientovi léčbu předepsal, ve sběrných dvorech nebo na jiných místech a v termínech, které pro sběr ostrého zdravotnického odpadu určí obecní nebo městský úřad.

Schváleno představenstvem ČLnK dne 31. 1. 2023.